

Nogmaals 'Noortwijck'

Het december 2000 nummer van dit tijdschrift bevat een artikel van de hand van A.A.B. van Bommel over de vergeten woontoren Noortwijck tussen Cothen, Langbroek en Wijk bij Duurstede, en over het gelijknamige geslacht. Voor zover mij bekend zijn er in Nederland geen nakomelingen meer van deze Noortwijck familie. Rond het jaar 1696 is een nakomeling ervan naar Amerika vertrokken en heeft daar voor een zeer groot nageslacht gezorgd. Eén van deze nakomelingen, William Buchwalter van Nortwick, heeft daarover een boek geschreven: *Genealogical Study of the Ancestors and Descendants of Adriaan van Noortwijck 1711-1754*. Van dit boek zijn in 1971 vijftig exemplaren gedrukt (het Centraal Bureau voor Genealogie te Den Haag bezit een exemplaar). Helaas is de wens om op adellijke voorouders uit te komen voor hem iets te groot geweest zodat de eerste generaties in de stamboom betwistbaar zijn. Dit impliceert onder meer dat de in het artikel op pagina 69 genoemde Lambert (van Westrenen) van Noortwijck (genoemd 1489-1538) geen zoon is van Meus van Westrenen Pietersz. en Aleyd Claes Meusdr. maar een zoon zou zijn van een Frans van Noortwijck (genoemd 1440-1448). De in de aanhef van het artikel genoemde Albert Jansse van Noordwijk (begraven te Cothen in 1973) stamt af van een familie oorspronkelijk afkomstig uit Goes (*Rob van Noortwijk*).

In aanvulling op het Noortwijck-artikel (p. 66) is nadien duidelijk geworden dat Jacob van Leur op 19 mei 1841 de hofstede Noortwijck voor 4200 gulden aan zijn zoon Johannes heeft verkocht. Deze datum is tevens de laatst bekende datum waarop nog sprake is van de naam Noortwijck. Immers op 18 augustus 1846 wordt van Johannes gezegd dat hij op hofstede De Kleine Maat woont (SAKRUH: Notarieel Archief, 2715 resp. 2726, not. H.J. van Mariënhoff, 3600 resp. 258). Het lijkt erop dat het uiteindelijk Johannes van Leur is geweest die er voor heeft gezorgd dat de naam Noortwijck in de vergetelheid is geraakt (*Ad van Bommel*).

Cultuurhistorische Hoofdstructuur Provincie Utrecht

De provincie Utrecht is zowel rijk aan cultuurhistorische elementen als aan cultuurhistorische landschappen. In het ruimtelijk beleid van de provincie is tot nu toe relatief weinig aandacht besteed aan en rekening gehouden met cultuurhistorische waarden. De kans daarop is vergroot doordat de provincie in december 2002 onder de titel *Niet van Gisteren* een prachtig vormgegeven tweedelige nota met bijbehorende kaarten heeft uitgebracht. In de nota wordt na een algemene inleiding met hoofdstuktitels als '1000-1600: de structuur bepaald' en '1800-1900: creatief met water', per deelgebied een beschrijving gegeven. Ook wordt per deelgebied aangegeven, waarop de provincie in haar beleid zou willen 'sturen'. Voor het gebied van de Kromme Rijn en de Langbroekerwetering is daarbij de belangrijkste opgave 'het herkenbaar en aaneengesloten houden van de overgangen'. Daarmee worden de overgangen bedoeld van de stuwwalzone van de Heuvelrug naar het kampenlandschap tussen Doorn en Amerongen, naar de copen-ontginning van Langbroek en naar de oeverwallen van de Kromme Rijn. Daarnaast wil de provincie versnippering van landschap en grondgebruik voorkomen door geleiding van de stedelijke en recreatieve druk in het gebied en door natuurontwikkeling in met name Langbroek. Bovendien moet het 'open boerderijlint' langs de Lekdijk worden veilig gesteld. Volgens het verantwoordelijke lid van Gedeputeerde Staten van Utrecht, de heer Streng, is de nota richtinggevend voor het ruimtelijk cultuurhistorisch beleid van de provincie (oa. het streekplan). Laten we hem daaraan houden (*Ad van Bommel*).